

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **W., s. r. o., V.**, IČO: X., proti žalovaným: **1/ Ing. arch. K. C., K.**, a **2/ Ing. arch. E. M., H.** obaja zastúpení JUDr. Ľ. H., Advokátska kancelária, B. **o zaplataenie 14 326,78 Eur s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. septembra 2011 č. k. 2Cob 451/2010-306, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaných 1/, 2/ **o d m i e t a .**
Žalobcovi trovy dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I v Bratislave rozsudkom zo dňa 18. 10. 2010 č. k. 27Cb 58/2005-268 uložil povinnosť žalovaným 1/, 2/ zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu vo výške 14 326,78 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14% ročne od 18. 12. 2003 až do zaplataenia a trovy konania vo výške 3 862,25 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou, podanou dňa 16. 06. 2004, sa domáhal žalobca proti žalovaným zaplataenia istiny 14 326,78 Eur (431 608,70 Sk) titulom zaplataenia ceny vykonaných stavebných prác na základe objednávok vyúčtovaných faktúrou č. 32003043 na sumu 219 787,90 Sk, faktúrou č. 32003042 na sumu 171 920,-- Sk a faktúrou č. 32003025 na sumu 39 900,80 Sk, t. j. celkom 431 608,70 Sk.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca ako zhotoviteľ a žalovaní 1/, 2/ ako objednávateelia uzavreli zmluvu o dielo na stavebné práce: objednávkou

zo dňa 01. 07. 2003 objednali vykonanie vodorovných sadrokartónových konštrukcií, úprav povrchov a odstránenie starých náterov v sume 635 006,22 Sk bez DPH (s DPH ide o sumu 723 907,12 Sk), objednávkou zo dňa 02. 09. 2003 v celkovej sume 171 920,-- Sk s DPH vyspravenie vnútorných omietok poškodených pri elektroinštaláciách, po osádzaní okien a pod., zbrúsenie, osekanie a znovuomietnutie okenných ostení, vyhotovenie sadrokartónového podhl'adu a iné..., objednávkou zo dňa 09. 09. 2003 vyhotovenie sadrových poterov, pričom žalobca dňa 11. 09. 2003 vyhotovil cenovú ponuku na celkovú sumu 58 521,30 Sk s DPH, z faktúry vyplýva, že okrem tejto sumy žalobca vyúčtoval žalovaným ešte 8 680,-- Sk bez DPH za materiál na vyrovnanie nerovností a 1 302,-- Sk bez DPH za dopravné a režijné náklady. Na základe vzniknutého obchodnozväzkového vzťahu žalobcovi vznikla povinnosť vykonať dielo, čo z vykonaného dokazovania bolo preukázané, a na druhej strane žalovaným vznikla povinnosť predmetné dielo riadne prevziať a zaplatiť dohodnutú cenu za jeho vykonanie. Žalovaní svoje povinnosti nespĺnili riadne, preto súd prvého stupňa návrhu žalobcu vyhovel, a to aj pokiaľ ide o príslušenstvo žalovanej pohľadávky. Nakoľko úroky z omeškania neboli zmluvne dohodnuté, súd prvého stupňa na daný prípad aplikoval ustanovenia § 369 ods. 1 v spojitosti s § 502 Obchodného zákonníka.

Súd prvého stupňa v konaní vyhodnotil námietky žalovaných ako nedôvodné, keď žalovaní k protokolu obsahujúcemu presný rozpis vykonaných prác, vyúčtovaných faktúrou zo dňa 08. 12. 2003, nevzniesli žiadne námietky, a to ani do kvality, ani rozsahu vykonaných prác. Skonštatoval, že práce neboli vykonané v termíne podľa objednávky – do 31. 07. 2003, avšak žalobca preukázal záznamami v stavebnom denníku, ako aj v liste zo dňa 15. 08. 2003, že stavba je nepripravená. Poukázal na to, že žalovaní boli povinní vykonať dielo prehliadnúť alebo zariadiť jeho prehliadku podľa možností čo najskôr po odovzdaní predmetu diela, čo však neurobili, a preto by im ani súd nepriznal právo z vád diela s poukazom na § 562 ods. 2 Obchodného zákonníka. V súvislosti s listom žalovaných zo dňa 11. 12. 2003 – stornovanie faktúry č. 32003043 súd prvého stupňa uviedol, že obsahom je toto oznámenie žalovaných odstúpením od zmluvy, pričom je nepodstatné, či žalobca vôbec porušil nejakú svoju zmluvnú povinnosť, a to či už podstatným alebo nepodstatným spôsobom, keďže s poukazom na § 349 ods. 2 Obchodného zákonníka by aj v prípade, že by boli žalovaní oprávnení od zmluvy odstúpiť, nemohli by tak urobiť, keďže im bola doručená správa, že už

bola splnená povinnosť, ktorej porušenie bolo dôvodom na odstúpenie od zmluvy. V danom prípade bola žalovaným táto správa doručená jednak odovzdaním preberacieho a odovzdávacieho protokolu, ale aj samotným doručením faktúry. Žalovaní nepreukázali, že by žalobcovi oznámili včas a riadne konkrétne vady diela, pričom nedodržali ani postup podľa § 436-441 Obchodného zákonníka v spojitosti s § 564 Obchodného zákonníka.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 716,32 Eur – súdny poplatok, a trovy právneho zastúpenia 3 145,90 Eur.

Na odvolanie žalovaných odvolací súd napadnutým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa a žalobcovi trovy odvolacieho konania nepriznal. Po zhodnotení skutočností, zistených z predloženého spisu, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa v tejto veci na základe dokazovania dostatočne zistil skutkový stav a zistené skutočnosti správne právne posúdil.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že podstatnou námietkou, o ktorú opierali žalovaní svoju obranu, bolo ich tvrdenie, že žalobca žalovaných označil ako neexistujúci právny subjekt a súd prvého stupňa nemal pripustiť zámenu účastníkov. Odvolací súd z návrhu na začatie konania zo dňa 16. 06. 2004 zistil, že obaja žalovaní boli priamo v návrhu označení svojimi krstnými menami a priezviskami, čo ich identifikáciu robí nezameniteľnou. V priebehu konania žalobca doplnil ďalšie údaje o adrese a o registrácii v Slovenskej komore architektov. Odvolací súd preto túto námietku považuje za irelevantnú, pričom aj s touto námietkou sa súd prvého stupňa dostatočne vysporiadal. Postavenie Ing. arch. K. v pozícii zástupkyne žalovaných v 1. a 2. rade bolo jasne preukázané v konaní pred súdom prvého stupňa a počas vykonávania diela žalobcu a nebolo nijako spochybňované, čo vyplýva aj zo stavebného denníka.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že žalobcovi trovy odvolacieho konania nepriznal, lebo ich priznanie nežiadal.

Proti tomuto rozsudku podali žalovaní 1/, 2/ v zákonnej lehote dovolanie, v ktorom napadli rozsudok krajského súdu s poukazom na to, že v konaní došlo k vadám podľa ust. § 237 písm. b/, f/ O. s. p. Navrhli rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a v prípade, ak má prvostupňový rozsudok vady, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, aby bol zrušený aj tento rozsudok. Súčasne si dovolatelia uplatnili aj náhradu trov konania.

V dovolaní uviedli, že žalobca označil žalovaného ako C.-M., ateliér architektúry, interiéru a designu – autorizovaní architekti Ing. arch. K. C. a Ing. arch. E. M., T. Žalobca určil za predmet sporu zaplatenie faktúr, ktoré sa týkali subjektu C. – M., ateliér architektúry, interiér, IČO: X. DRČ: X. a ktoré sa zjavne netýkali žalovaných, teda zažaloval neexistujúci subjekt a k svojej žalobe pripojil listinné dôkazy – faktúry, objednávky, znejúce na tento iný subjekt. V tejto súvislosti poukázal na to, že odvolací súd náležite neprejednal odvolanie žalovaných, keď títo namietali svoju vecnú pasívnu legitimáciu. Dovolatelia ďalej uviedli, že počas priebehu konania žalobca ako navrhovateľ žalobu nezmenil, naďalej svoju žalobu opieral o listinné dôkazy, ktoré boli vystavené na iný subjekt, ako boli účastníci konania na strane žalovaných. Za tohto stavu žalobe nebolo vôbec možné vyhovieť a musela byť voči žalovaným 1, 2 zamietnutá.

Žalovaný v 2. rade ďalej namietal, že v konaní ho súd vôbec nevypočul, čím mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), taktiež im nebola doručená žaloba, ktorá znela na iného účastníka konania.

Žalobca vo vyjadrení k podanému dovolaniu žalovaných navrhol dovolanie žalovaných zamietnuť a ďalej uviedol, že vo svojom podaní neuvádzajú žiadne nové skutočnosti. So všetkými sa v priebehu konania vysporiadal prvostupňový súd a jeho právny názor prevzal aj odvolací súd. Oba súdy jednoznačne určili žalovaných ako účastníkov konania, preto tvrdenie žalovaných o naplnení dôvodov dovolania podľa § 237 ods. b/ O. s. p. je účelové a nezodpovedá skutkovému stavu. Ďalej vo vyjadrení poukázal na to, že označenie C. – M., ateliér architektúry, interiéru a desingu, poskytli samí žalovaní, nevadilo im pri dobrovoľnom plnení faktúr za predchádzajúce práce, pri neplatnom odstúpení od zmluvy, ani pri reklamácií údajnej nekvality. Ani tvrdenie, že sú dané dôvody dovolania podľa § 237 ods.

f/ O. s. p., podľa žalobcu neobstoja, nakoľko žalovaní sa mohli dobrovoľne zúčastniť pojednávania, alebo sa nechať zastupovať právnym zástupcom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané účastníkom konania včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ust. § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v ust. § 238.

Dovoláním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd, uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t.j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.).

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený podľa odseku 1, resp., v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa odseku 3.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu potvrdený ako vo výroku vecne správne rozhodnutie, pričom odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, z ktorého dôvodu dovolanie podľa tohto ustanovenia zákona nie je prípustné.

Dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 O. s. p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ust. § 237 O. s. p.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O. s. p.), a či postupom súdu nebola žalovaným odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Dovolatelia predovšetkým namietali, že žalovaného v 2. rade v konaní súd vôbec nevypočul, čím mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Podľa ust. § 115 ods. 1 O. s. p., ak tento zákon alebo osobitný predpis^{13aa)} neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa ust. § 118 ods. 1 O. s. p. po začatí pojednávania účastníci prednesú alebo doplnia svoje návrhy a predseda senátu alebo samosudca oznámi výsledky prípravy pojednávania.

Podľa ust. § 131 ods. 1 O. s. p., ak súd nariadi ako dôkaz výsluch účastníkov, účastníci sú povinní ustanoviť sa na výsluch; majú vypovedať pravdu a nič nezamlčovať. O tom musia byť poučení.

Podľa ust. § 25 ods. 1 O. s. p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť.

Podľa ust. § 28 ods. 2 druhá veta O. s. p. zástupca, ktorému bolo toto plnomocenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník.

Súd prvého stupňa predvolal účastníkov konania a ich zástupcov na pojednávanie nariadené na deň 13. 12. 2007. Žalobca a právny zástupca žalobcu prevzali predvolanie dňa 16. 11. 2007. Právny zástupca žalovaných prevzal predvolanie dňa 16. 11. 2007, žalovaný v 1. rade dňa 22. 11. 2007, žalovaný v 2. rade predvolanie neprevzal s tým, že adresát je neznámy. Na určené pojednávanie sa dostavili žalobca osobne, jeho právny zástupca osobne, žalovaný v 1. rade osobne, žalovaný v 2. rade osobne a ich právny zástupca osobne. Vo veci samej vypovedali na pojednávaní žalovaný v 1. rade, právny zástupca žalobcu a právny zástupca žalovaných. Dovolateľ uvádza, že súd prvého stupňa nevypočul žalovaného v 2. rade, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva povinnosť súdu doručiť predvolanie na pojednávanie účastníkom, pokiaľ má v úmysle výsluch účastníkov ako dôkaz a ak nie je účastník zastúpený advokátom (§ 115 ods. 1, § 131 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ je účastník zastúpený advokátom, tento je splnomocnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník konania (§ 25 ods. 1, § 28 ods. 2 O. s. p.). Z uvedeného je zrejmé, že súd prvého stupňa postupoval v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, predvolanie na pojednávanie doručil účastníkom, ich právnym zástupcom, všetci sa nariadeného pojednávania (13. 12. 2007) zúčastnili. Prítomní účastníci na pojednávaní pritom nemajú povinnosť vypovedať v konaní, ak nie sú predvolaní a vypočúvaní za účelom vykonania dôkazu výsluchom účastníka. Túto

povinnosť majú, ak ich na to na pojednávaní vyzve súd. Súd prvého stupňa vyzval žalovaného v 1. rade, aby vypovedal, prítomného žalovaného v 2. rade súd na vypovedanie nevyzval. Pokiaľ žalovaný v 2. rade chcel na pojednávaní urobiť ústne vyhlásenie, mohol tak urobiť buď prostredníctvom svojho prítomného právneho zástupcu alebo priamo súdu. Túto možnosť žalovaný v 2. rade na tomto pojednávaní nevyužil a ostatných pojednávaní sa zúčastnil už len jeho právny zástupca. Z uvedeného dôvodu dovolací súd nezistil porušenie ust. § 237 písm. f/ O. s. p., keď nevyužitie možnosti vypovedať na pojednávaní ako účastník konania zastúpený na tomto pojednávaní právnym zástupcom nekvalifikoval ako odobratie možnosti konať pred súdom, nakoľko nešlo o vadný postup súdu v konaní, ale o nevyužitie možnosti účastníkom konania uplatniť procesné právo, ktoré zákon (Občiansky súdny poriadok) účastníkovi priznáva.

Podľa ust. § 19 O. s. p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa ust. § 7 ods. 1 prvá veta Obč. zák. spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením.

Podľa ust. § 8 Obch. zák. obchodným menom sa rozumie názov, pod ktorým podnikateľ vykonáva právne úkony pri svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 9 ods. 1 Obch. zák. obchodným menom fyzickej osoby je jej meno a priezvisko (ďalej len „meno“). Obchodné meno fyzickej osoby môže obsahovať dodatok odlišujúci osobu podnikateľa alebo druh podnikania.

Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľná podmienka konania, na ktorú musí súd prihliadať v každom štádiu konania, a má za následok zastavenie konania. Tento nedostatok nemožno odstrániť postupom podľa § 43 O. s. p., pretože nejde o vadu, spočívajúcu v neúplnosti alebo nesprávnosti.

Žalobca v návrhu označil žalovaných: C. – M., ateliér architektúry, interiéru a designu - autorizovaní architekti, Ing. arch. K. C. a Ing. arch. E. M., T. a listinné doklady, predložené

v konaní, majú obchodné označenie používané žalovanými, ktoré obsahuje ich priezviská, čím sú nezameniteľné. Už z takto podaného návrhu je jednoznačné, že žalobca správne označil za žalovaných fyzické osoby Ing. arch. K. C. a Ing. arch. E. M. s označením ich obchodného názvu, pod ktorým vykonávajú svoju podnikateľskú aktivitu C. – M., ateliér architektúry, interiéru a designu – autorizovaní architekti. V priebehu konania na súde prvého stupňa na nadbytočné výzvy súdu prvého stupňa žalobca opakovane a celkom správne, v súlade s citovanými ustanoveniami zákona (§ 19 O. s. p., § 7 Obč. zák., § 8 a § 9 ods. 1 Obch. zák.) označenie žalovaných nezmenil a preukázal správnosť označenia žalovaných aj poukazom na úpravu zákonom č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších zmien. Námietskami žalovaných sa v tomto smere zaoberal súd prvého stupňa, aj odvolací súd a v odôvodnení rozhodnutia poukázal na dostatočné zdôvodnenie námietok súdom prvého stupňa. Dovolací súd nezistil oprávnenosť námietky žalovaných o spôsobilosti žalovaných byť účastníkmi konania, preto nezistil vadu konania v zmysle ust. § 237 písm. b/ O. s. p.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepreukázala existencia žalovanými tvrdenej procesnej vady v zmysle ust. § 237 písm. b/ a f/ O. s. p. a že najavo nevyšla ani žiadna iná vada uvedená v ust. § 237 O. s. p., dovolací súd v ďalšom vychádzal z toho, že prípustnosť dovolania žalovaných nemožno vyvodit' z ust. § 237 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaných 1/, 2/ podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v dovolacom konaní úspešnému žalobcovi nepriznal nárok na ich náhradu, pretože trovy dovolacieho konania žalobcovi nevznikli a tieto si v konaní neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. septembra 2012

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová